

Justitsministeriet foreslår ligeledes, at denne oplysningspligt fortsat skal finde anvendelse, i det omfang oplysninger om ansattes sikkerhed og sundhed om bord alene søges tilvejebragt til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf. Der henvises til lovforslagets § 23.

Justitsministeriet finder ikke anledning til at foreslå særlige regler om identifikation i forholdet mellem koncernforbundne selskaber.

4.3.5. Enkeltmandsvirksomheder

Som anført i pkt. 4.2.5 opstår det nævnte spørgsmål om identifikation som følge af den retlige konstruktion for juridiske personer.

Kommissionens flertal henleder i den forbindelse opmærksomheden på, at der også kan rejses spørgsmål om, hvorvidt ansatte i enkeltmandsvirksomheder bør have pligt til at meddele oplysninger, som kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse i tilfælde, hvor enkeltmandsvirksomheden (ejereren) mistænkes for at have begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf.

Justitsministeriet finder ikke tilstrækkelig anledning til at foreslå generelle regler, der regulerer det nævnte spørgsmål om identifikation i forhold til enkeltmandsvirksomheder i tilfælde, hvor ejeren mistænkes for en strafbar lovovertrædelse. Ansatte i enkeltmandsvirksomheder har dermed efter lovforslaget i sådanne tilfælde pligt til at meddele oplysninger, i det omfang oplysningerne alene søges tilvejebragt til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf, jf. lovforslagets § 10, stk. 2.

4.3.6. Mindretalsudtalelse

Som nævnt under pkt. 1 og 4.2.6 ovenfor kan ét medlem af kommissionen ikke tilslutte sig flertallets forslag i sin helhed. Særligt om flertallets forslag til regler om retten til ikke at inkriminere sig selv anfører medlemmet bl.a., at de foreslåede regler er for vidtgående og vil begrænse og besværliggøre myndighedernes mulighed for at varetage deres tilsyns- og kontrolopgaver.

Hertil skal Justitsministeriet bemærke, at lovforslagets § 10 begrænser forvaltningsmyndighedernes muligheder for at håndhæve oplysningspligter ved mistanke om strafbare forhold, bl.a. fordi der i strafferetsrettsplejen er fastsat særlige regler herom, og fordi Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i vidt omfang er til hinder for anvendelse af strafsanktionerede oplysningspligter i disse situationer. Det skal i den forbindelse understreges, at de enkelte forvaltningsmyndigheder – også ved mistanke om strafbare

forhold – kan anvende oplysningspligter over for den mistænkte, såfremt det kan udelukkes, at de ønskede oplysninger kan have betydning for straffesagen. Endvidere kan de enkelte forvaltningsmyndigheder anvende oplysningspligter over for andre personer end den mistænkte (eller personer, som identificeres med denne), i det omfang oplysningerne alene søges tilvejebragt til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf. Der kan i øvrigt henvises til pkt. 3.6.3 ovenfor med bl.a. Justitsministeriets bemærkninger til den pågældende mindretalsudtalelse.

5. Privates adgang til at anvende tvangsindgreb eller oplysningspligter

Der er eksempler på, at adgangen til at anvende tvangsindgreb mv. over for borgere og virksomheder ved eller i henhold til lov er henlagt til selskaber, andre private institutioner mv., som ikke er omfattet af den offentlige forvaltning.

Eksempelvis kan private som f.eks. ansatte i et privat laboratorium, der foretager prøveudtagninger, under visse betingelser have adgang til offentlige og private ejendomme for at gennemføre tekniske undersøgelser af forurenede arealer, jf. jordforureningslovens § 57, stk. 1.

Justitsministeriet finder, at vedkommende minister efter forhandling med justitsministeren bør have mulighed for at bestemme, at lovforslagets regler helt eller delvis skal gælde også i tilfælde af denne karakter. Der henvises til lovforslagets § 1, stk. 4. Det bemærkes i den forbindelse, at forvaltningsloven indeholder en lignende bestemmelse, hvorefter vedkommende minister efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at forvaltningsloven helt eller delvis skal gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger mv., som ikke kan henregnes til den offentlige forvaltning, jf. forvaltningslovens § 1, stk. 2.

6. Anvendelse af oplysninger som bevis i en straffesag

6.1. Gældende ret

Retssikkerhedskommissionen har også behandlet en række spørgsmål om anvendelsen af oplysninger, der er fremskaffet ved tvangsindgreb eller benyttelse af oplysningspligter, som bevis i en eventuel efterfølgende straffesag. I den forbindelse opstår således bl.a. spørgsmålet om adgangen til at anvende oplysninger som bevis i en straffesag, såfremt de pågældende oplysninger måtte være tilvejebragt i strid med reglerne på det pågældende område.